

4/3/10

Het Parool

Hoe vrouwen de keuken verlieten

CORRIE VERKERK

AMSTERDAM – Veertig jaar geleden liet Dolle Mina voor het eerst van zich horen. Nu is er de documentaire *LEF om luidruchtig te veranderen*, waarin strijdsters terugblikken op roerige tijden.

Als vrouw mocht je geen wasmachine kopen zonder de handtekening van je echtgenoot. En een avondje stappen in American? "Daar werd je na tien uur 's avonds geweerd," aldus een oudere dame. De film is vanmiddag gelanceerd in Studio K, gaat het land in en is over twee weken te zien *Andere tijden*.

Voordat de Mina's hun stem verheffen, is de wereld in *Lef* een treurig oord voor vrouwen die meer wilden dan het aanrecht. Een loopbaan? Leren was niet iets om wat mee te doen, maar om later je man beter te kunnen begrijpen.

Halverwege de jaren zestig werden al die waarden op hun kop gezet. Bewegingen als Man-Vrouw-Maatschappij staken de kop op, het Maagdenhuis werd bezet. "Toen we daar later voor beboet werden, bleek dat jongens meer moesten betalen dan de meisjes. Dat suggereerde dat ze dachten dat je als vrouw niet goed bij je verstand was."

Dolle Mina's lieten van zich horen bij het 'manneninstituut' Nijenro-

de, wat uitmondde in 'een enorme vechtpartij tussen dames en heren'. Beha's en korsetten werden verbrand, mannen in Amsterdamse winkelstraten nagefloten, een Miss Filmverkiezing verstoord. Het riep niet alleen bijval, maar ook agressie op. "Wat je allemaal niet naar je hoofd kreeg gesmeten," aldus een strijdster van toen. "Zo van: Meid, laat je eens keer lekker neuken. Dan houdt 't wel op."

Gelijke rechten voor vrouwen, baas in eigen buik – daar was iedereen het over eens. Maar het kon er in de nieuwe beweging ook hard aan toegaan en ideologische afsplitsingen waren niet uitzonderlijk.

Een Dolle Mina uit het zuiden vertelt dat ze zich bij de Amsterdamse Mina's minder op haar gemak voelde. Daar werd alsmear over politiek gediscussieerd. "Te intellectueel."

Dolle Mina was een 'hefboom die veel in beweging zette'. "Ik voelde me veel gelukkiger door hen," aldus een geïnterviewde.

Toch was de boodschap niet aan alle vrouwen besteed. Een Jordanees vrouw tegen een jonge Dolle Mina: "Het is alleen maar om relletjes te doen. Iemand moet toch koken."

***Dolle Mina: LEF om luidruchtig te veranderen*. Scenario en regie: Annegriet Wietsma. Uitgegeven door Aletta, instituut voor vrouwengeschiedenis.**